

Fredagen den 4 mars

Kl. 09.00–10.35

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 23 februari justerades.

§ 2 Anmälan om återtagande av plats i riksdagen

Förste vice talmannen meddelade att *Jakob Forssmed* (KD) skulle återta sin plats i riksdagen från och med den 5 mars, varigenom uppdraget som ersättare skulle upphöra för *Rolf Åbjörnsson* (KD).

§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2015/16:427

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:427 Akuta åtgärder för att rädda mjölkproduktionen

av Magnus Oscarsson (KD)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 5 april 2016.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 2 mars 2016

Näringsdepartementet

Sven-Erik Bucht (S)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

Interpellation 2015/16:437

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:437 Transportstyrelsens hantering av broavgift

av Carl-Oskar Bohlin (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 15 mars 2016.

Prot. 2015/16:75
4 mars

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.
Stockholm den 2 mars 2016
Näringsdepartementet
Anna Johansson (S)
Enligt uppdrag
Fredrik Ahlén
Expeditionschef

*Svar på
interpellationer*

§ 4 Svar på interpellation 2015/16:418 om villkoren för det ekonomiska biståndet till Palestina

Anf. 1 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Mikael Oscarsson har frågat mig hur svenskt bistånd används för att få till stånd ett namnbyte på 25 skolor som i dag enligt frågeställaren är namngivna efter terrorister, hur biståndet kan villkoras så att utbetalningar till palestinska terrorister upphör samt om det i avtal mellan den palestinska myndigheten och Sverige finns villkor som stipulerar att verksamhet finansierad med svenskt bistånd inte får bidra till uppvisning och i så fall hur det säkerställs att så inte sker.

Först vill jag få klargöra för frågeställaren att stöd till utbildningssektorn eller utbildningsdepartementet inte ingår i den strategi för Palestina som regeringen beslutat om för perioden 2015–2019. Det finns alltså inget öronmärkt svenskt bistånd till de skolor som frågeställaren här nämner.

I mitt interpellationssvar från den 5 maj 2015 redogjorde jag för innehållet i samarbetsavtalet mellan Sverige och Palestina som bland annat omfattar ett antal partnerskapsprinciper. Bland dem finns ett ömsesidigt åtagande att verka för demokratisering och ökad respekt för mänskliga rättigheter samt jämställdhet i Palestina. Efter erkännandet av Palestina har Sveriges relation till Palestina fördjupats. Detta ökar möjligheten för Sverige att få gehör för våra synpunkter när det gäller palestinskt agerande.

Sverige ställer i genomförandet av biståndet krav på god kontroll och respekt för mänskliga rättigheter, på kamp mot korruption, på arbete för jämställdhet och på fortsatt reformarbete. Sverige har regelbunden utvecklingspolitisk dialog med det palestinska ledarskapet. Generalkonsulatet i Jerusalem följer upp varje enskilt program, som alla är rättighetsbaserade. Sveriges stöd till den palestinska myndigheten kanaliseras via EU. EU leder, å alla medlemsstaters vägnar, uppföljningen av stödet till den palestinska myndigheten genom den så kallade Pegasemekanismen. Den omfattar olika typer av sektorstöd med tydliga mål och indikatorer, exempelvis hälsostöd inom den sociala sektorn. Uppföljningen av biståndet är rigorös.

Den svenska regeringen har varit tydlig i sitt avståndstagande från terroristhandlingar. Regeringen har klargjort att de palestinska knivdåden är förkastliga och måste fördömas av alla, att våldet måste få ett omedelbart slut och att den senaste tidens våldsamheter visar att situationen är ohållbar.

Regeringen är tydlig i dialogen med företrädare för såväl Palestina som Israel om vikten av att ta avstånd från våld och hatpropaganda och annat agerande som för parterna längre ifrån varandra. Regeringens ambition är

att Sveriges bistånd, utöver uppsatta mål, ska bidra till att motverka hatpropaganda och uppvigling.

Jag ska slutligen referera vad FN:s generalsekreterare Ban Ki Moon har sagt: Hela det internationella samfundet måste vara mer engagerat än någonsin i att aktivt hjälpa palestinier och israeler att återskapa förtroendet och uppnå en varaktig fred innan det är för sent.

Anf. 2 MIKAEL OSCARSSON (KD):

Herr talman! Jag tackar Isabella Lövin för svaret.

Jag har tagit upp denna fråga vid några tillfällen därför att jag tycker att det är viktigt att uppmärksamma hur den palestinska myndigheten och Fatah, som för övrigt är Socialdemokraternas systerparti, sprider antisemitisk och antiisraelisk propaganda.

Den palestinska myndigheten sprider denna propaganda via sina mediekanalet samt via undervisning i skolor. Judar beskrivs på ett hatiskt och antisemitiskt sätt, medan palestinska terrorister hyllas som hjältar och förebilder. Jag kommer senare att nämna några exempel.

Företrädare för Fatah och den palestinska myndigheten hyllar regelbundet terroristattackerna mot Israel, och den palestinska myndigheten uppkallar gator, torg, skolor och idrottsturneringar till terroristernas ära. Indirekt finansierar den palestinska myndigheten terrorism genom att den betalar ut löner till dömda och frisläppta palestinska terrorister.

Den här sortens uppvigling till våld är den främsta orsaken till den senaste terrorvågen i Israel, där många av förövarna är mycket unga. Många terrorister har dessutom nämnt uppviglingen till våld som orsaken till att de begick terrorattackerna, antingen i förhör efter attackerna eller i inlägg på sociala medier före attackerna.

Antisemitiska uttalanden och uppvigling till våld av palestinska ledare dokumenteras bland annat av Palestinian Media Watch. Där kan man varje dag tyvärr hitta nya exempel på sådana uttalanden.

Ett stort hinder för ett framtida fredsavtal är den ständiga retorik som utmålar judar och israeler som omänskliga som endast förtjänar att utrotas.

Eftersom Sverige är ett av de största biståndsländerna till Palestina har vi ett stort inflytande, om vi vill, att främja freden. Biståndet till Palestina borde därför villkoras med att den palestinska myndigheten slutar att sprida antisemitisk propaganda, slutar hylla terrorister och slutar uppvigla till våld.

Därför vill jag komplettera de frågor som jag redan har ställt till biståndsministern och ställa några konkreta frågor.

Är biståndsministern beredd att dels tydligt fördöma den palestinska myndighetens antisemitiska propaganda, uppvigling till våld och utbildning med hatfyllda inslag, dels villkora Sveriges bistånd till den palestinska myndigheten på ett sådant sätt att denna propaganda måste upphöra innan myndigheten kan få ytterligare bistånd från Sverige?

Ett exempel på den här typen av propaganda är från Jibril Rajoub, som är vice generalsekreterare för Fatahs centralkommitté och ordförande för deras sportministerium och ordförande för fotbollsförbundet i den palestinska myndigheten. Han sa följande den 2 januari i år: 17 martyrer – bland dem fanns några som mördat israeler – begravdes i går. Detta är självklart

en källa till stolthet för oss alla. Jag säger att vem som än utför dessa handlingar av hjältemod kommer vi i Fatah att uppmuntra och välsigna. Vi ser dem som en krona på varje palestiniers huvud.

Detta sas alltså i den officiella palestinska tv:n den 2 januari i år.

I samband med detta sa han också: Vi i Fatahs centralkommitté har diskuterat detta, och vi stöder denna verksamhet.

Vad säger biståndsministern konkret om de frågor som jag har ställt?

Anf. 3 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Jag vill börja med att understryka att den palestinska myndigheten är helt avgörande för samhällsbyggande, för att leverera medborgarservice och minska risken för destabilisering i Palestina och minska risken för att ge ökat inflytande för Israelfientliga krafter. Detta är den enda möjlighet som vi har att investera i långsiktig stabilitet.

Att den palestinska myndigheten har ett säkerhetsamarbete med Israel hoppas jag att Mikael Oscarsson vet.

Den palestinska myndighetens statsduglighet återbekräftades i New York i september förra året då de största givarna träffades – FN, EU, Världsbanken, IMF, USA och Sverige. Man betonade då vikten av ett fortsatt och ökat stöd till den palestinska myndigheten.

Sedan är det ju så att man kan komma med många citat. Jag tycker att det är viktigt att också framhålla citat från den palestinska presidenten Abbas, som kontinuerligt tar avstånd från våld. Det finns citat från slutet av januari där Abbas återigen säger att de ska ha ett fredligt nationellt skapande. Han tar helt avstånd från användandet av vapen och alla typer av bomber och säger att de som använder sådant ska arresteras. Han understryker också att han inte vill pressas in i ett militärt avgörande eller militärt slag.

Detta är väldigt viktigt, och vi för naturligtvis den här dialogen med den palestinska myndigheten hela tiden. Det är också viktigt att klargöra vilken typ av relation vi har via biståndet. Vi har ett stöd till det palestinska folket, alltså till de människor som i dag lever under illegal ockupation. De är i en oerhört desperat situation där de på grund av isolering och blockering av ekonomisk handel helt enkelt är beroende av bistånd utifrån för att överleva.

De har en oerhört hög ungdomsarbetslöshet, och en del av den svenska biståndsstrategin handlar om att skapa ekonomiska möjligheter och sysselsättning för just kvinnor och ungdomar. Det gör vi för att ingjuta hopp i palestinier så att de *inte* tar till vapen och *inte* blir desperata nog att gå med i den väpnade kamp vi tar helt och hållet avstånd ifrån. Vi ser också vattenproblematiken, som är helt förödande. 90 procent av allt vatten i Gaza är otjänligt.

Menar Mikael Oscarsson att vi ska villkora vårt bistånd och inte hjälpa dessa människor? Ska biståndssamfundet och givarna dra tillbaka det enda hopp palestinier har om en fortsatt fredlig utveckling och ett stärkande av fredliga och rättssäkra institutioner, vilket behövs för att kunna föra fredssamtal med Israel och finna en varaktig tvåstatslösning?

Anf. 4 MIKAEL OSCARSSON (KD):

Herr talman! Jag noterar att jag tyvärr inte har fått något svar på frågan om regeringen är beredd att ta upp de 25 skolor som i dag är namngivna

efter terrorister, alltså att de bör byta namn, och ställa krav på motprestationer.

Jag inser att detta naturligtvis inte är något man kan göra på en dag. Men det är väldigt naturligt, biståndsministern, att man tar itu med ledarskapet om vi är med och finansierar och stöder de människor som behöver det. Det måste man. Kommer dessa uttalanden är det oacceptabelt, och då måste de få höra att det är fel och att det inte kan fortgå om de ska få stöd från Sverige.

Jag vill också kommentera detta med Mahmoud Abbas. Den 16 november förra året sa han följande i den officiella palestinska tv-kanalen: "We want peaceful popular uprising, and that's what this is. That's what this is." Det sa han i anslutning till att palestinierna hade genomfört 8 skjutattacker, 8 bilattacker och 65 knivattacker. Totalt hade 14 israeler blivit mördade, och 167 hade blivit skadade. Jag tycker alltså inte att detta stämmer överens, och det är ett problem att det finns olika språkbruk i olika sammanhang.

Jag kommer efter debatten faktiskt att lämna över exempel på sådana här uttalanden – ännu fler än jag hinner ta upp i denna interpellationsdebatt. Till exempel har jag framför mig saker från Fatahs officiella Facebook- och Twitterkonton. Det är den ena bilden efter den andra där man hyllar med knivar – man säger "So what?" och så är det en kniv, man gör segertecken med en kniv och visar en kniv i en jude. Man säger att kniven är en symbol för kärlek till Jerusalem. Det finns också andra tillfällen; till exempel hade man i januari i år, då Fatah firade sin 51:a årsdag, en parad i Betlehem där barn gick omkring i självmordsbälten. Man gick också med knivar och gevär – allt för att hylla den här kulturen.

Allting kommer ned till att vi måste se detta med öppna ögon. Därför blir det extra problematiskt att det här är någonting som vänder sig till ungdomar. De ord jag läste upp tidigare kommer alltså från ledaren för Palestinas motsvarighet till Fotbollförbundet, där man har tagit initiativet att döpa den ena stora fotbollsturneringen efter den andra efter självmordsbombare.

Isabella Lövin säger att man efter det att Sverige godkände Palestina som stat har fått fler tillfällen till ett djupare samarbete. Då vill jag specifikt fråga om dessa händelser är någonting som har tagits upp. Vad finns det för konkret kritik som regeringen har kommit med vid de tillfällen Lövin framhåller?

Anf. 5 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Jag kan försäkra Mikael Oscarsson om att regeringen för en kontinuerlig dialog med den palestinska myndigheten och att vi tar upp oroande uttalanden som kan bidra till uppvigling till eller eskalering av våld. Jag har gjort det själv. Det finns alltså ingen som helst tvekan om det.

När det gäller utbildningsväsendet och anklagelserna om uppvigling i läroedel och annat är det någonting som FN regelbundet följer upp. Ibland finner man att det stämmer och ibland inte. Det är alltså också någonting som givetvis är i strålkastarljuset för det internationella givar-samfundet.

När vi nu talar om skolor tänkte jag nämna en färsk berättelse från en pensionerad folkhögskollärare, Marianne Claesson från Equmeniakyrkan. Hon är nu på plats som ekumenisk följeslagare i en by mellan Jeriko och

Taibe, där flera beduinklaner nu har trängts ihop. Tidigare har de kunnat vandra med sina fårjordar mellan olika betesmarker beroende på årstider, men nu är beduinerna helt inlåsta mellan israeliska bosättningar och militärposter.

Kvinnor och barn drabbas på så sätt att de blir sammanträngda, och reglerna och våldet ökar i familjerna. Skolan dit flickorna tidigare kunde gå och få sin världsbild vidgad är nu hotad – Israel har beslutat att riva skolan, och då förlorar barnen sin skolgång. De träd Marianne Claesson vittnar om är planterade framför förskolan kommer också att förstöras av bulldozrar. Detta är den verklighet det här våldet och den här retoriken föds i. Det måste vi vara väldigt klara över.

Jag vill också säga att Sverige under Alliansens åtta år vid makten kanaliserade hundratals miljoner kronor till den palestinska myndigheten. Jag tycker att det är konstigt att Mikael Oscarsson inte tar upp det. Man gjorde det trots bristerna och trots de behov av fortsatt reformarbete och förbättringar som hela tiden har funnits.

Däremot är det ju så att vi jobbar för ansvarsutkrävande också genom vårt bistånd. Den absoluta lejonparten av biståndet ger vi till civilsamhällesorganisationer, FN och andra som faktiskt jobbar med att stärka ansvarsutkrävandet gentemot regeringen. Det gör vi i alla länder vi jobbar i – det är inget vi gör specifikt här – men det är viktigt att poängtera.

Jag är väldigt oroad över att vi ska stå så här i Sveriges riksdag och ytterligare lägga bränsle på brasan och polarisera den här debatten, att vi ska importera en infekterad och bloddrypande retorik som vi absolut inte behöver ägna oss åt när det handlar om biståndspolitik.

Vi ska stödja människor som har behov i akuta situationer. Vi ska också jobba och bygga långsiktigt för fred, och det gör vi genom att ge människor framtidstro, genom att stärka vattenförsörjning, infrastruktur och ekonomisk utveckling. Det är det enda sättet att hindra ett blodigt slut på den här konflikten.

Anf. 6 MIKAEL OSCARSSON (KD):

Herr talman! Jag vill avsluta med att igen återge vad ordföranden i idrottsförbundet och fotbollsförbundet säger. Han säger så här: Dessa individers agerande är hjältemod, och jag är stolt över dem. Jag gratulerar var och en som utfört dem. Jag säger till er: Vi är stolta över er. Vem som än konfronteras, kämpar, dör som martyr eller blir fångslad, hans identitet är känd. Vad jag menar är att den här kampen, det här fångslandet och martyrskapet gör det palestinska folket en tjänst.

Därför blev jag lite förvånad över biståndsministerns senaste inlägg, där hon säger att hon är oroad över den här debatten. Det vore väl ett tjänstefel av mig som parlamentariker att inte ta upp det här eftersom vi ger stöd. En sak vore om Isabella stod med bössan utanför Åhléns och samlade in pengar, men här är det ju svenska folkets skattepengar som används. Då måste vi se att det här är en propaganda som finns.

Vi vet, Isabella Lövin, att i exempelvis fredsprocessen i Nordirland var det nödvändigt att ta bort hatpropagandan för att man skulle komma någon vart.

Jag har bara tagit några få exempel. Det som pågår är ledsamt och beklagligt. Det har pågått under lång tid, men det har ökat sedan knivattackerna kom igång i höstas. Alliansregeringen har också en skuld i detta. Men

uppviglandet till att använda kniv och döda civila israeler är någonting som har kommit igång under det senaste halvåret. Därför måste biståndsministern tala tydligt om detta.

Jag har fortfarande inte hört ett tydligt avståndstagande från det här agerandet. Det hoppas jag kommer i sista inlägget och framför allt till den palestinska myndigheten, för då kan vi ställa krav.

Anf. 7 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack, Mikael Oscarsson!

Det är anmärkningsvärt att Mikael Oscarsson också tycker att alliansregeringens politik har varit felaktig på det här området. Det gör Mikael Oscarsson väldigt isolerad i sin åsikt att vi ska dra tillbaka biståndet till de människor som bäst behöver det, trots att det är komplicerade situationer.

Sommaren 2014 var det det mest förödande kriget sedan ockupationen inleddes 1967 i Gasa. Över 2 100 palestinier dödades, varav majoriteten var civila och bland dem 500 barn. Sedan den 1 januari i år har Israel demolerat 284 humanitära strukturer i område C, varav 45 procent är EU-finansierade biståndsprojekt.

Om vi nu ska stå här och peka finger ska vi kanske peka finger åt båda hållen. Jag tycker att det är viktigt att vi har ett balanserat tonläge här i Sverige när vi diskuterar de här frågorna.

Det här är, som alla vet, en väldigt infekterad konflikt. Självklart tar Sveriges regering avstånd från terroristhandlingar men också från illegal ockupation.

Vi måste nu se till att skapa förutsättningar för fred, och det gör vi inte genom att höja tonläget till de här nivåerna i svensk debatt. Jag tycker att vi ska se hur vi kan stärka fredsprocessen, och vi måste ingjuta hopp i det palestinska folket och inte minst i ungdomarna. Då kan vi inte ställa oss på ena sidan och fördöma våldshandlingar, och vi vet att också president Abbas har fördömt och hela tiden fördömer våldshandlingarna. Vi för en dialog med båda sidor om att man inte ska använda våld.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 5 Svar på interpellation 2015/16:413 om tillgång till bredband i hela landet

Anf. 8 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Göran Lindell har ställt tre frågor till mig. Han undrar vilka åtgärder jag avser att vidta för att förbättra situationen för dem som nu fått nej på sina ansökningar, vilka åtgärder jag avser att vidta för att se till att regelverket för fördelning av anslagen ska fungera på ett ändamålsenligt sätt och slutligen vilka åtgärder jag avser att vidta för att öka takten i utbyggnaden av bredband i landet.

Det är positivt att det finns en stor efterfrågan på de 3,25 miljarder kronor som regeringen har satsat på bredbandsutbyggnad inom ramen för landsbygdsprogrammet i gles- och landsbygd. Det är viktigt att den fak-

tiska utbyggnaden nu kan komma igång. Nuvarande medel för bredbandsutbyggnad inom ramen för landsbygdsprogrammet är en fördubbling jämfört med vad som avsattes under föregående programperiod.

Det är Statens jordbruksverk som ansvarar för genomförandet av landsbygdsprogrammet och som styr över i vilken takt medel kan tilldelas länsstyrelserna. Under innevarande programperiod fram till 2020 är det stort fokus på att EU-stöden ska generera resultat och effekt, vilket är parametrar som Statens jordbruksverk bland annat måste förhålla sig till.

För att förbättra situationen för bredbandsutbyggnaden har regeringen, utöver avsatta stödmedel, vidtagit ett antal åtgärder.

Regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen som syftar till att göra det billigare att bygga bredband, exempelvis genom ökad samordning av grävprojekt. I regeringens proposition föreslås det att en lag om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät ska träda i kraft den 1 juli 2016.

Regeringen har också beslutat om regionala bredbandskoordinatorer som ska verka ute i länen och skapa förutsättningar för utbyggnad av såväl fast som mobilt bredband inom sitt län men även om länsöverskridande samarbeten om utbyggnad. Satsningen för 2016 är 21 miljoner kronor, det vill säga 6 miljoner kronor mer än 2015.

Regeringen har även gett Post- och telestyrelsen i uppdrag att tillhandahålla en bredbandsskola. Utbildningen ska användas för bredbandskoordinatorerna och andra offentliga aktörer för att sprida relevant kunskap som kan förbättra förutsättningarna för och underlätta utbyggnaden av bredbandsmarknaden.

Utredaren Åsa Torstensson har i ett nyligen överlämnat betänkande, *Statens bredbandsinfrastruktur som resurs*, analyserat hur statens bredbandsinfrastruktur ska kunna effektiviseras för att på så sätt underlätta bredbandsutbyggnaden. Betänkandet är ute på remiss till mitten av maj. Regeringen kommer sedan att ta ställning till de förslag som utredningen har lagt.

Den nuvarande bredbandsstrategin beslutades 2009, och målen formulerades med sikte på år 2020. Det är viktigt att, som regeringen framhåller i budgetpropositionen 2016, säkerställa att bredbandsstrategin fortsätter att vara relevant och framåtblickande. Det gör regeringen genom att ha givit Bredbandsforum ett förlängt uppdrag till och med 2020.

Regeringen anser att det är viktigt att se till att skapa fortsatt goda förutsättningar för snabb utbyggnad av bredband, fast och mobilt, också efter 2020. Därför fortsätter regeringen sitt arbete med att utveckla bredbandspolitiken. Arbetet med att specificera inriktningen för bredbandspolitiken initierades i samband med möte i Bredbandsforums styrgrupp 2015 och väntas kunna avslutas under året.

Anf. 9 GÖRAN LINDELL (C):

Herr talman! Jag tackar minister Kaplan för svaret. Jag vet förstås att jag inte har anledning att vänta mig preciserade utfästelser om ekonomi och finansiering, för det ligger ju på en annan ministers bord. Men jag hade hoppats på något lite mer matnyttigt om den problematik jag försöker beskriva i min interpellation och som jag får mejl och kontakter om snart sagt varje dag.

Den utbyggnad som sker i landet av internetaccess med hög kapacitet, det vi brukar kalla bredband, sker till stora delar marknadsdrivet och i konkurrens. Det är både bra och viktigt.

Det vi talar om i dag handlar om den som bor där marknaden så att säga inte orkar med, eller annorlunda uttryckt där en fiberutbyggnad blir så dyr per abonnent att utbyggnaden inte blir av utan samhällets medverkan.

Då gäller det att hitta lösningar där alla parter samverkar. Med den form som brukar kallas byalagslösning har det blivit möjligt att hitta koncept där vi med ett statligt stöd låter en förening, ofta med stort ideellt engagemang, upphandla och genomföra en fiberutbyggnad inom sitt geografiska område. Ibland har även andra, inte minst kommunala nätbolag, spelat en viktig roll i dessa lösningar. Gemensamt är att berörda boende går ihop och gör en viktig del av jobbet själva för att, med hjälp av statligt bidrag, få bredband.

Det må ursäktas att jag ser detta med att bygga ut fiber i hela landet som lite av en centerpartibaby. Men detta byggdes upp när vi hade ansvaret i regeringen för dessa frågor, och jag är kanske just därför extra bekymrad.

Minister Kaplan nämner i sitt svar att det är Statens jordbruksverk som ansvarar för de pengar som tilldelas, och det vet jag. Men frustrationen gäller det faktum som vi redan känner till, nämligen att utmaningen är så mycket större. Även om detaljerad kunskap inte finns i dagsläget vet vi att de ansökningar om medel som gjordes redan i första omgången långt har överskridit de medel som finns till förfogande. Då talar vi om de medel som Jordbruksverket disponerar fram till 2020.

Man kan säga att vi ska vänta och se, men jag tycker inte att det är tillräckligt. Jag begär inte att minister Kaplan ska utfästa nya miljarder vid stående bord, men jag tror att det är synnerligen viktigt att en viljeyttring hur regeringen tänker ta sig an situationen kommer relativt snart.

Det skulle vara oerhört allvarligt för framtidstron på landsbygden om man nu känner sig blåst på pengar och förhoppningar i en stor del av de föreningar som jobbat länge och ideellt för att göra allt rätt inför det som brukar kallas den stora skönhetstävlingen – för att inte tala om andra föreningar som avvaktat till kommande ansökningsomgångar för att de inte kände sig fullt klara med sin ansökan och som nu får veta att pengarna är slut fram till 2020.

Herr talman! Jag skulle därför gärna vilja veta något mer än det som ministern just sa om hur han ser på den fortsatta utbyggnaden av fiber på landsbygden.

Anf. 10 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Jag tackar Göran Lindell för att han lyfter upp denna fråga som är angelägen både för stad och landsbygd. Dock är bredbandsutbyggnaden av den karaktären att vi har en rätt så bra utbyggnad i städerna, och därför är det bra att Göran Lindell lyfter upp den del som är lite svårare att få till och som är anledningen till att regeringen gör denna satsning.

Låt oss titta tillbaka på de senaste åren för att se hur vi ligger till i Sverige när det gäller bredbandsutbyggnad. Post- och telestyrelsen, som är den expertmyndighet vi har att förlita oss på, gör bredbandskartläggningar.

Den senaste kartläggningen visar att 61 procent av hushållen och företagen har tillgång till bredband med hastigheten 100 megabit per sekund.

Det är en bredbandshastighet som fungerar relativt väl för de flesta avsedda syften. 75 procent har tillgång till 30 megabit per sekund, vilket EU har satt som mål att alla ska ha senast 2020.

Vidare vet vi att 99 procent av befolkningen har tillgång till bredband via 4G-nätet, eller LTE som det också heter, där man bor och arbetar.

Allt vore frid och fröjd om det innebar att dessa 99 procent hade tillgång till åtminstone 40–50 megabit per sekund. Men både Göran Lindell och jag vet att så inte är fallet.

Det beror inte på denna regering eller den förra utan på att utbyggnaden har gått i stå under en lång rad av år i de delar av landet där man har problem med uppkoppling via 4G-nätet så fort man rör sig utanför tätorten.

Tillgången till snabbt bredband är på detta vis ojämnt fördelad över landet och varierar mellan mer tätbefolkade områden och gles- och landsbygd. Vi behöver möta detta med en bättre utbyggnad, och det gör regeringen genom landsbygdsprogrammet. 3,25 miljarder kronor ska gå till de områden där det annars inte kommer att byggas ut eftersom marknadens aktörer inte kommer att få avkastning på sina satsningar där.

Det är därför dessa pengar över huvud taget har kunnat komma till, för EU:s statsstödsregler begränsar ju möjligheten för enskilda medlemsstater att lägga sig i där marknaden annars skulle ha byggt ut.

Det är en ordning som jag vet att Göran Lindells parti har stått bakom, och den förra it-ministern jobbade inom ramen för det. Jag vet inte om Centerpartiet och Göran Lindell har ändrat uppfattning. Men som det låter på Göran Lindell tror jag att vi är överens om att marknaden ska bygga ut i möjligaste mån, men där den inte gör det ska staten gå in med stöd. Detta statliga stöd har vi fått godkänt av kommissionen.

Utöver dessa pengar finns 1,2 miljarder kronor i de nordliga regionalfondsprogrammen. Det är pengar som går till ortssammanbindande nät, vilket är minst lika viktigt som bredbandsstödet i landsbygdsprogrammet.

Så till den andra delen som Göran Lindell lyfter upp. Jordbruksverket har enligt uppgift fördelat cirka två tredjedelar av de 3,25 miljarderna till länsstyrelserna. Man har hållit inne ungefär en tredjedel, ca 1,2 miljarder, i syfte att avvakta något med fördelningen av den sista tredjedelen.

Anf. 11 GÖRAN LINDELL (C):

Herr talman! Jag har i princip inget emot den beskrivning som minister Kaplan ger av situationen. Jag är som sagt väl medveten om den, för vi jobbade intensivt med dessa frågor under förra mandatperioden.

All denna sifferexercis mynnar ut i att vi kan konstatera att vi behöver utbyggnad av både mobilt bredband och fiberanslutningar ut till hushåll och företag i hela vårt land i snabbast möjliga takt.

Problemet är att det regelverk vi skapat har lett till en mycket märklig och bekymmersam situation, och det är bland annat det jag försöker sätta fingret på.

Jag har mött många oroliga och besvikna föreningar. Jag träffade en som hade gjort allt rätt. Man hade till och med i förväg för egna pengar och med länsstyrelsens goda minne grävt ned slang för att sedan kunna bygga ut fiber i samband med att elföretaget byggde ut elen. Ändå fick de nej på sin ansökan och står nu där med tomma rör och bortkastade pengar.

Jag träffade en annan förening som hade fått veta att de trots att de samlat alla boende i den vita fläcken mellan utbyggda områden inte var

tillräckligt många för att passa in i skönhetstävlingen, med de regler som tillkommit på sluttampen. Deras situation var helt omöjlig när det gällde att få hjälp att bygga ut bredband.

Jag begär givetvis inget svar i detalj på hur detta ska lösas. Jag vill bara fästa ministrarnas uppmärksamhet på att dagens situation är ytterst besvärlig och frustrerande för många av landets föreningar.

Utvecklingen av hur mycket bredbandsaccess hushåll och företag behöver har gått väldigt snabbt under en följd av år, och vi har ofta underskattat denna utveckling. Under föregående mandatperiod, som jag kan överblicka någorlunda, fick regeringen gång efter annan växla upp ambitionerna på olika sätt. Så här efteråt kan jag erkänna att det inte var utan att Centerpartiet fick kämpa ganska hårt för det ibland.

Jag skulle önska fler signaler om att vi är överens om att vi även i fortsättningen måste hitta former för att växla upp möjligheten att stödja denna utveckling.

Som ministern nämnde har en del pengar visserligen hållits inne, och det vore väl gott och väl om det inte var för att det redan i första omgången kom in ansökningar på i runda slängar dubbelt så mycket pengar som anslagits. Det vet vi.

Det är därför jag säger att vi vet att bland dem som i dag har sökt räcker de 3,25 miljarderna fortfarande i runda slängar till ungefär två tredjedelar av det som skulle behövas. Det är däri problematiken ligger.

Anf. 12 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Tack, Göran Lindell!

Detta är verkligen en fråga där regeringen delar den typ av ingångar och ambitionsnivå som Centerpartiet har visat tidigare och fortfarande visar. Jag har därför jobbat vidare med mycket av det som den gamla regeringen jobbade med på detta område.

Jag känner till den interna kamp som hela tiden bygger på pengapåsar som ska fördelas rätt. I det här fallet lägger sig EU i vilken typ av stöd man kan betala ut. Då är det viktigt att känna till hur bredbandspengarna i landsbygdsprogrammet hanteras.

Det är möjligt att detta inte är allmänt känt – Göran Lindell känner säkert till det – men när ansökningarna handläggs och länsstyrelserna kan börja fatta beslut är det viktigt att känna till när vi vet att pengarna inte kommer att räcka till. Det finns ett antal ansökningar, och de behandlas. Mängden ansökningar är ingen garant för att det kommer att bli exakt de ansökningarna som beviljas.

Det finns tydliga kriterier för vilka typer av projekt som kommer att få stöd. Det är inte regeringen och tack och lov inte en enskild minister som bedömer vilka projekt som kommer att få stöd, utan det är en oberoende myndighet. I det här fallet är det Jordbruksverket som är den förvaltande myndighet som styr över i vilken takt medel kan tilldelas länsstyrelserna och också avgör den mängd pengar som varje projekt kommer att få.

Vi följer naturligtvis löpande informationen kring frågan om bredbandsstöd. Vi vet att det i grunden handlar om en stor utbyggnadsuppväxling där aktörerna de senaste åren inte bara har mött den efterfrågan som finns utan till och med överträffat den. Därför gör våra oberoende myndigheter bedömningen att vi kommer att hinna bygga ut i den takt som vi vill.

Men utvecklingen går ännu fortare, och jag håller med Göran Lindell om att det måste växlas upp. Där har vi samma syn och mål: Sverige ska vara bäst i världen på att ta till vara digitaliseringens möjligheter så att våra företagare och enskilda individer kan känna sig trygga i att de, varhelst de befinner sig och varhelst de väljer att starta ett företag, ska kunna ha tillgång till en bredbandsinfrastruktur i världsklass.

Metoderna, det vill säga själva de sätt som detta ska ske på, varierar i olika delar av landet. Tilläggas bör att Sverige är tredje bäst i världen på fibrering, alltså att ha fiberbredband. Där ligger vi långt efter de två första men långt före dem som kommer efter oss. Detta är något som ytterligare borde trigga politiker, inte bara i Centerpartiet och regeringen utan många andra, att följa upp detta och ta det på allvar.

Vi skapar nu en infrastruktur som är minst lika viktig som elektriciteten eller till och med vägarna var när landsbygden och glesbygden fick dem. I dag är bredbandsinfrastruktur och internetuppkoppling en hygienfaktor. Det måste finnas på plats för att man ska kunna hålla kontakt med nära och kära, utföra bankärenden och helt enkelt leva sitt liv och driva företag. De jobb som skapas ska kunna kopplas ihop till något nationellt gott. Det står vi för.

Anf. 13 GÖRAN LINDELL (C):

Herr talman! Det är vackert att ha de övergripande gemensamma målen. Det är bra att följa upp, men jag hoppas att jag var tydlig när jag poängterade att jag tror att det går åt betydligt mer, inte minst i den situation som har skapats och som vi i dag befinner oss i.

Om jag är rätt underrättad har båda våra partier ett hjärta som klappar speciellt för den ideella kraften och den ideella sektorn ute i samhället. Vi har verkligen fått dem på fötter på många håll i landet, antingen själva eller tillsammans med de kommunala nätbolagen. I dag känner de sig oerhört utlämnade.

Avslutningsvis vill jag beröra en annan aspekt som inte minskar problematiken, tvärtom. I flera delar av landet har Telia nu annonserat att man tänker riva sina fasta nät och erbjuda trådlös förbindelse för telefoni och bredband. Även om de mobila näten byggs ut kontinuerligt är de negativa konsekvenserna stora för många i de områden som berörs.

För att reda ut situationen ute i landet har kommuner och berörda länsstyrelser ofta försökt styra om fiberutbyggnaden mot dessa områden, vilket i sin tur innebär att de områden som tidigare haft den sämsta situationen kan få vänta ännu längre på sin bredbandsaccess.

Jag vet att regeringen inte kan styra Telia, som är ett börsnoterat bolag, men jag kan konstatera att det under förra mandatperioden gick att komma fram till överenskommelser med Telia i deras dåvarande planer inom detta område. Då lovade man att undanta stationer med så kallad ADSL.

Till sist, herr talman, ber jag att få tacka minister Kaplan för en intressant debatt. Även om jag lämnar riksdagen om några veckor berör den ett område som jag kommer att följa med stort intresse och som kommer att stå i fokus för Centerpartiet framöver – det kan jag försäkra.

Anf. 14 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):
Herr talman! Tack, Göran Lindell!

Jag kände inte till det faktum att Göran Lindell, som är en av de mest erfarna riksdagsledamöterna och som har gjort ett oerhört gott arbete innanför dessa väggar och under detta tak, ska lämna oss. Jag önskar honom lycka till i det arbete och värv som han antagligen kommer att företa sig. Jag har läst på lite innan, och Göran Lindell är inte den typen av person som bara sitter still. Det kommer säkert att komma mycket goda saker från honom också framöver.

Jag vill lyfta fram det sista som Göran Lindell sa när det gäller vad det egentligen handlar om, nämligen kopparnätet. På sikt behöver stora delar av kopparnätet ersättas av kapacitetsskäl, eftersom det har en teknisk begränsning. Även om denna begränsning så att säga har blivit rymligare och rymligare är det ett faktum att vi har nått en sorts bortre gräns för vad det klarar av. Delar av det gamla kopparnätet lever dessutom inte längre upp till dagens behov av driftssäkerhet. Det är alltså inte bara en kapacitetsproblematik utan även en driftssäkerhetsproblematik.

För mig och regeringen är det viktigt att Sverige fortsätter att sträva efter att ha ett bredband i världsklass. Det innebär samtidigt att vi måste vara beredda på att följa den tekniska utvecklingen.

När det gäller den bedömning som Telia Sonera har gjort är det, precis som Göran Lindell påpekade, ett statligt bolag, och styrningen sker enligt den beskrivning som finns i statens ägarpolicy. Det är viktigt att det tekniskskifte som Telia Sonera är mitt uppe i hanteras på ett sådant sätt att ersättningslösningar för såväl fast telefoni som bredbandsuppkopplingar kan ske via mobilnäten, Telia Soneras egna eller andra operatörers. Det är naturligtvis något som vi följer noga.

Tack för en mycket intressant och viktig debatt, Göran Lindell, och lycka till!

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellation 2015/16:417 om utredning om finansieringen av public service

Anf. 15 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNIKE (MP):

Herr talman och ärade församling! Välkomna, åhörare!

Bengt Eliasson har frågat mig vilket arbete som sker i departementet med anledning av riksdagens tillkännagivande med uppmaning att tillsätta en utredning av radio- och tv-avgiften i god tid inför nästa sändningstillstånd år 2020. Vidare frågar Eliasson om jag kommer att uppfylla riksdagens önskemål om en bred parlamentarisk utredning och om tidsplanen för arbetet.

Jag delar helt Bengt Eliassons beskrivning om vikten av att finna en varaktig och solidarisk finansieringsmodell som garanterar oberoende och opartiskhet för public service. Radio och tv i allmänhetens tjänst är en viktig byggsten i ett demokratiskt och öppet samhälle. Jag kommer därför att arbeta för att finansieringen av public service förblir stabil och förutsebar och samtidigt sker på ett sätt som upplevs som rättvist och rimligt.

För att värna oberoende och självständighet är det viktigt att public service-företagen inte ständigt befinner sig under politisk granskning och utredning. De nuvarande sändningstillstånden har gällt två år, och det är fyra år kvar av tillståndsperioden. I slutet av tillståndsperioden kommer det att ske en omfattande politisk genomlysning av företagens uppdrag. Utredningen av finansieringssystemet bör tillsättas och utformas så att den kompletterar det arbetet på ett genomtänkt sätt. Jag kommer att återkomma med besked om tidtabellen för arbetet.

Det är glädjande att det finns en bred politisk uppslutning runt de grundläggande principerna för finansiering av public service-företagens verksamhet. Min utgångspunkt är att den kommande utredningen ska utformas utifrån riksdagens önskemål om en blocköverskridande och parlamentariskt sammansatt utredning.

Anf. 16 BENGT ELIASSON (L):

Herr talman! Detta är en ganska intressant debatt att lyfta upp, för det blir en principiell debatt och en sakdebatt samtidigt.

För tydlighetens skull vill jag läsa upp vad det står i det betänkande som biföljs: ”Riksdagen tillkännager för regeringen att en utredning av radio- och tv-avgiften bör komma till stånd i god tid inför nästa tillståndsperiod 2020. – – – Arbetet ska syfta till att ta fram en solidariskt finansierad och långsiktigt trygg modell som garanterar public services fortsatta oberoende. Utredningen bör vara blocköverskridande och parlamentariskt sammansatt.”

Herr talman! Det som SVT, Sveriges Radio och Utbildningsradion gör är public service. Eller som de själva och flera av oss andra säger: Det är tv, radio och webb för alla, en viktig del i demokratibygget. Verksamheten bedrivs och ska bedrivas självständigt i förhållande till politiska, kommersiella och andra intressen. Public service innebär helt enkelt att programmen görs bara med tanke på dem som tittar, lyssnar och läser – ingenting annat. Det är viktigt och självklart, kan det tyckas.

Vi är, precis som kulturministern säger, helt överens om detta. Det finns inga skiljaktigheter eller problem. Vi är också överens om begreppen långsiktighet vad gäller förutsättningarna i uppdraget men också beträffande finansieringen. Uttrycker man det så är vi helt överens. Då kan man fundera över varför vi står här.

Det som verkar vara en närmast total enighet börjar knaka lite i fogarna när man ser vad som sker eller inte sker. I svaret säger ministern: ”För att värna oberoende och självständighet är det viktigt att public service-företagen inte ständigt befinner sig under politisk granskning och utredning.”

Jag instämmer i det. Att det ska ske en halvtidsavstämning av sändningstillståndet är givet. Det torde väl vara ett halvår eller ett år kvar, så det borde vara igång i höst eller så.

Men sedan har vi utredningen om finansieringen, utifrån den här kammarens eniga beslut. Den kan ses som en granskning eller utredning av public service-bolagen. Men det är det ju inte. Det är inte det vi talar om, det är inte det tillkännagivandet gäller, och det är inte heller det interpellationen gäller. Frågan gäller utredning av radio- och tv-avgiften, något som först och främst rör avgiftskonstruktionen – vem som ska betala och hur det ska betalas. Det är alltså en utredning som rör Radiotjänst i Kiruna, uppbördsstrukturen och så vidare – inget annat. Det handlar inte om

public service-bolagens utövning, som vi sköter i en helt annan ordning. Detta är viktigt att göra klart i debatten. Jag har själv varit ”duktig” och bidragit till att blanda ihop begreppen.

Man anar i ministerns svar att det inte är i höjd med halvtidsavstämningen som man avser att fullgöra plikten mot riksdagen i fråga om dess tillkännagivande utan i framtagandet av förutsättningarna inför en ny tillståndsperiod i slutet av innevarande period.

Jag måste då få fråga ministern om en definition av begreppet ”god tid”. Hur ska den enhet som så småningom kommer att ha hand om upp-
börden kunna planera sin verksamhet och hantera alla delar när utredningen startar väldigt sent? Vad är ”god tid” i ministerns värld?

Anf. 17 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUNKE (MP):

Herr talman! Public services oberoende, tv och radio i allmänhetens tjänst, är centralt i vår demokrati. Jag och regeringen kommer i varje läge att värna oberoendet och värna långsiktiga, stabila och förutsägbara villkor för public service. Jag är glad för att Eliasson så tydligt lägger ut texten och breder ut orden kring det vi är överens om – det bådär gott för framtiden.

Jag vill också vara mycket tydlig – om mitt första svar inte gav den tryggheten: Jag avser att till fullo fullgöra mina plikter i enlighet med riksdagens tillkännagivande. Det vill jag att Eliasson och hela denna församling ska vara helt trygg med. Jag har ingen annan avsikt.

Jag tycker att riksdagens tillkännagivande ger en god sammanfattning av den inriktning som en kommande utredning bör ha, nämligen att en framtida finansieringsmodell bör säkra public service-bolagens oberoende och utgå från solidarisk betalning. Till detta kommer långsiktiga och stabila villkor.

Så till detta med tiden: Riksdagen har uppmanat regeringen att utreda finansieringen ”i god tid” före nästa sändningstillstånd. Även i den delen avser jag att tillmötesgå riksdagens önskemål – det är för mig en självklarhet och en plikt. Men regeringen har ännu inte fattat beslut om exakt när kommittén ska börja arbeta.

Jag vill också kommentera det som Eliasson citerade om att undvika att public service-bolagen ständigt nagelfars. Vikten av public services oberoende tål att betonas. Jag vet att det är något som Eliasson tillsammans med mig och många andra riksdagsledamöter upprepar. Men vad innebär det, och hur säkrar man ett oberoende? Hur bygger man ett starkt fundament för ett oberoende?

Beträffande radio och tv i allmänhetens tjänst: Om det är ett ständigt pågående ifrågasättande av deras verksamhet, hur de ska finansieras och hur de ska arbeta är risken överhängande att public service-företrädarna ständigt får gå i försvar för sin verksamhet. Jag vill med bestämdhet hävda att public service behöver ro för att kunna utföra sitt ärofyllda uppdrag.

När vi nu lägger ut olika utredningar, utifrån tillkännagivandet och vad som finns med i det befintliga sändningstillståndet, är det viktigt att vi lägger ut en matta som är tydlig och att de olika delarna bygger på varandra och kan komma oss alla och riksdagen till gagn, när vi sedermera går in i ett intensivt arbete med ett nytt sändningstillstånd.

Det är fortfarande god tid att se över finansieringssystemet under nuvarande tillståndsperiod. Under alla omständigheter kommer jag att tillgoda riksdagens tillkännagivande.

Anf. 18 BENGT ELIASSON (L):

Herr talman! Att gemensamt värna oberoendet och public service-bolagens funktion och fristående från oss och många andra intressen är vi helt överens om. Men nu debatterar vi finansieringen och inte så mycket public services innehåll eller funktion.

Jag noterar att ministern i sitt första svar säger att det i slutet av tillståndsperioden kommer att ske en omfattande politisk genomlysning och att det i samband med den kommer att ske en komplettering med en utredning av finansieringen. Här finns det tydligen en skillnad i begreppsdefinitionen av vad som är i god tid.

En annan fråga, som egentligen är bredare och kanske också bärande i den här debatten, och ministern har också varit inne på den, är det här med tillkännagivandet. Interpellationen är ställd för att föra sakfrågan framåt och handlar inte så mycket om själva sakfrågan. Vi kommer säkert att stå i de här talarstolarna och debattera den innehållsmässiga delen många gånger framöver. Men vi behöver lägga den åt sidan just nu för att komma dithän att vi kan börja diskutera frågan om hur finansiering faktiskt ska gå till.

En av de viktiga frågorna är det här med att en utredning bör tillsättas i god tid. En annan är ministrarnas, och för all del regeringens eftersom i stort sett alla i regeringen är inblandade, förhållande till tillkännagivanden, tolkningen av hur de är skrivna och var de landar någonstans.

Som ministern har sagt har riksdagen beslutat om ramarna. Där ingår ord som solidariskt finansierad, långsiktigt trygg, oberoende, blocköverskridande och så vidare. En förmodad tidsplan finns också med, det vill säga detta med begreppet ”i god tid” och tolkningen av det.

Herr talman! Jag tror att det vore bra om ministern kunde beskriva hur samtalen om tillkännagivanden låter mellan regeringskollegorna – om det handlar om att uppfylla dem i sinom tid, när man själv upplever det rätt eller om det är i förhållande till den här kammarens beslut.

Frågorna är ganska många, och förväntningarna från medlemmar i mitt parti på olika plan och från väljare och medborgare är med rätta höga när det gäller vad vi åstadkommer och hur vi kan beskriva vad det är för beslut vi har fattat.

Jag är nyfiken på hur ministern förhåller sig till detta. Vad betyder ett riksdagsbeslut och vad innebär ett tillkännagivande i samtalet mellan regeringens medlemmar och på ministrarnas departement?

Anf. 19 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUNKE (MP):

Herr talman! All makt utgår från folket. Riksdagens beslut är självklart styrande och ledande. Det skulle aldrig föresväva vare sig mig eller resten av regeringen att inte respektera riksdagens beslut. Därmed vill jag också betona vikten av tillkännagivandena och vad de faktiskt innebär, vilket ansvar vi har och vilket sammanhang vi behöver sätta dem i.

Självklart är det också oerhört viktigt att jag som demokrati- och kulturminister ser till att mediepolitiken och public service, som har en sådan

tydlig demokratibärande funktion i vårt samhälle, hanteras med ett stort ansvar. Det betyder att när jag har tillkännagivanden att tillmötesgå, vilket jag självklart ämnar att göra, tillsammans med en rad andra utredningar som redan finns i befintliga sändningstillstånd, behöver jag lägga pusslet så att det fungerar och så att delarna bygger på varandra.

Vi ska veta att utredningar inte är gratis. De kostar skattebetalarna pengar. Det här ska alltså hanteras med kunskap och varsamhet så att vi får det allra bästa och mesta ur varje utredning.

Jag vill verkligen betona detta i det sammanhang som vi just nu talar om. Det här är fortfarande i god tid. Jag ser vinsterna med att tillmötesgå riksdagen. Jag vill ha detta utrett. Det kommer att ge oss underlag för det kommande sändningstillståndet. Men jag vill också betona ansvaret vi har, inte minst i dessa tider, att värna också public services möjlighet att arbeta. Jag vet att vi har varit inne flera gånger, riksdagsledamot Eliasson och jag, på att vi värnar public services oberoende.

Samtidigt ska vi veta att det blåser hårda vindar i våra grannländer på andra sidan Östersjön. Vi ser hur mediernas frihet ständigt diskuteras och begränsas också med den goda viljan. Jag lyssnade igenom ett antal tal och anföranden från det polska parlamentet, och det var politiker som Eliasson och jag som talade för den goda sakens skull men gjorde det med grova inskränkningar i det som vi nu står här och säger att vi ska försvara.

Att också ta ansvar för vad vi gör och när vi gör det och säkerställa att skattebetalarna och våra medarbetare får det mesta och det bästa är viktigt, och det ansvaret tar jag och regeringen.

Jag vill också säga något förtydligande om finansieringsmodellen. Den har fungerat bra under många år, och vi har en helt imponerande hög betalningsvilja i vårt land. Den är fortsatt hög. Den har sjunkit en aning efter att Högsta domstolen beslutade att nuvarande lagstiftning inte omfattar datorer. Men trots detta var det fler hushåll än någonsin som betalade avgiften 2013 än 2014. Nu har vi precis fått slutresultatet för 2015. Som väntat är det en nedgång. Det är något färre hushåll som betalar avgiften än vad Riksbank hade förväntat sig, men samtidigt – och detta är det upplyftande – är det fler som betalar än 2012.

Det här är en utveckling som jag följer noga och självklart tar med mig när jag ska hantera och respektera riksdagens tillkännagivande och i hela det fortsatta arbetet med att värna public services oberoende.

Anf. 20 BENGT ELIASSON (L):

Herr talman! Tack återigen för ett uttömmande svar, kulturministern! När det gäller demokratiinskränkningarna hör man ju aningar av samma debatt i den här kammaren från tid till annan, vilket gör mig mycket oroad. Vi ser i vår omvärld skräckexempel på vad som håller på att ske just nu.

För att använda en annan ministers bevingade ord kan jag säga rörande betalningsviljan att systemet har tjänat oss väl. Det är vi överens om. Men det håller på att nå vägs ände och behöver omarbetas.

Avslutningsvis, herr talman, skulle jag vilja glida in lite på sakfrågan bakom tillkännagivandet. Precis som ministern har sagt är det mycket som är gemensamt i synen på det här, men för oss liberaler är det viktigt att finansieringen ska vara teknikoberoende, och det är den inte i dag. Den ska ge public service-medierna ett skydd från kortsiktiga politiska beslut. Det är tveksamt om dagens system gör det när det ser ut som det gör.

Det här är riksdagens åsikt och uppenbarligen ministrernas åsikt, och därför är det viktigt att vi nu kommer till skott och faktiskt tar fram ett nytt och långsiktigt system som värnar alla de goda värden som vi står för gemensamt.

Begreppet ”oberoende” är inom det här viktiga området centralt. Det är av yttersta vikt att vi verkligen får en avgift och inte en skatt. Det här kommer vi att komma tillbaka till.

Vi liberaler anser att den här utredningen bör tillsättas skyndsamt – jag uppfattar att detta är riksdagens åsikt – av respekt för riksdagens beslut och för de instrument som rikets högsta beslutande organ äger. Så, herr talman, vi väntar nu på kulturministrernas insatser inom området.

Jag vill tacka för en bra debatt. Vi kommer säkert att mötas om detta igen när det gäller såväl form och tid som sak.

Anf. 21 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUNKE (MP):

Herr talman! Tack, Bengt Eliasson, för interpellationen, för frågan i den och för diskussionen! Precis som riksdagsledamoten avslutade med hoppas jag att vi fortsatt kommer att diskutera public services möjligheter och oberoende och att vi demokrater tillsammans står emot de mörka krafter som finns också i den här kammaren och som har varit tydliga med att de vill begränsa public services möjligheter att bedriva sin verksamhet.

Jag skulle vilja säga att det aldrig har varit viktigare med oberoende radio och tv. Det har aldrig varit viktigare att vår public service får långsiktiga förutsättningar att granska makten – att granska mig, att granska regeringen, att granska riksdagsledamot Eliasson och hela den här kammaren.

Det har aldrig varit viktigare, så vi har en stor och grannliga uppgift framför oss när vi nu ska hantera de frågor som bland annat tekniken har medfört att vi behöver ta itu med. Vi behöver se över hur vi säkerställer ett långsiktigt oberoende. Vi vet inte vad framtiden har i sitt sköte, och vi vet inte vilket resultat som nästa allmänna val 2018 kommer att innebära och vilka som får makten då. Det är stora fundament som behöver gjutas som vi sedan kan bygga vidare på.

Återigen, tack för den här diskussionen! Jag ser fram emot ett gott parlamentariskt arbete i den här frågan.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2015/16:422 om fördelningen av tillfälligt stöd till kommuner och landsting

Anf. 22 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Maria Malmer Stenergard har frågat mig hur jag avser att utvärdera effekterna av det tillfälliga stödet till kommunerna, hur jag ser på att fördelningsnyckeln tar större hänsyn till den akuta situationen än till de mer långvariga konsekvenserna och hur det kommer sig att tilldelningen för en del av kommunerna förändrats på ett icke obetydligt sätt jämfört med den preliminära fördelning som regeringen redogjort för.

Det tillfälliga stödet är en av de nödvändiga insatser som regeringspartierna, Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna enades om i höstas för att säkra förmågan i det svenska mottagandet av asylsökande och stärka etableringen av nyanlända. För att hantera den rådande flyktingsituationen och minska trycket på den kommunala ekonomin kom partierna överens om att tillskjuta engångsmedel till kommunerna och landstingen. Partierna var också överens om att stödet skulle fördelas med beaktande av omfattningen av antalet asylsökande och mottagandet av nyanlända, samtidigt som hänsyn togs till fördelningen mellan antalet vuxna och antalet barn. Stödet är generellt och inte riktat till någon specifik verksamhet, vilket ger stor frihet för kommuner och landsting att själva utforma sin verksamhet med utgångspunkt i medborgarnas behov. Jag har dock noterat att flertalet av de kommuner som av medier tillfrågats om hur de kommer att använda medlen har uppgett att de kommer att avsätta ytterligare resurser på skola och socialtjänst.

Jag utgår från att kommunerna och landstingen använder stödet till att lösa flyktingsituationen på bästa sätt. Att stärka tilliten i samarbetet mellan stat och kommun är något vi alla tjänar på.

Det är således upp till varje kommun och landsting att avgöra hur medlen ska fördelas mellan 2015 och 2016 utifrån de förutsättningar som råder lokalt. Samtidigt måste givetvis även konsekvenserna på längre sikt beaktas. En bedömning av kommunsektorns samlade resursbehov görs årligen inför budgetpropositionen. Skillnader i resursbehov mellan enskilda kommuner och landsting fångas upp via systemet för kommunalekonomisk utjämning.

En preliminär beräkning av belopp per kommun och landsting, vilken tagits fram av Regeringskansliet, redovisades i samband med att förslaget till ändringsbudget presenterades. Eftersom regeringen beslutade den aktuella propositionen knappt tre veckor efter att överenskommelsen mellan regeringspartierna, Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna var klar gjordes beräkningarna under stor tidspress. Den kvalitetssäkring av underlaget som därefter gjordes inför regeringens beslut om fördelning medförde justeringar av beloppen jämfört med de preliminära belopp som tidigare hade redovisats.

Anf. 23 MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret. Bakgrunden till interpellationen är att regeringen och allianspartierna under hösten träffade en migrationsöverenskommelse. I den ingick ett tillskott till kommuner och landsting på närmare 10 miljarder kronor att fördelas enligt vissa övergripande principer som vi var överens om.

Tillskottet beslutades mot bakgrund av att det stora flyktingmottagandet hade fört med sig ökade kostnader för kommunerna. Förra året tog vi emot 160 000 flyktingar, och på bara två månader under hösten kom det 80 000 personer till vårt land. Det har naturligtvis inneburit en oerhörd ansträngning för kommuner med stort mottagande. Flera kommuner rapporterade under hösten att de helt enkelt inte måktade med detta. Därför var det här tillfälliga tillskottet viktigt, och jag är glad att vi kom överens om det.

Det var ett stort tillskott. Det handlar om 10 miljarder skattekrönor. Vi får aldrig glömma, herr talman, att varje skattekröna har skapats genom en

ansträngning. Det som bygger allas vår gemensamma välfärd är hårt slit hos människor som varje dag går till jobbet. Därför tycker jag att vi som har fått förtroendet att förvalta de pengarna också måste vara mycket var-samma och eftertänksamma. Vi måste kunna konstatera att kommunerna behöver tillskott men samtidigt våga ställa krav. I det här fallet har det inte ställts några krav på att kommunerna ska lämna redovisning. Men för framtida eventuella tillskott är den diskussionen viktig, tycker jag, och jag hoppas att vi kan föra den här i dag.

Det verkar som att åtminstone S-kommunalråd runt om i kommunerna räknar med ytterligare tillskott. Heléne Fritzon, som styr i Kristianstad, har exempelvis sagt att det är viktigt med årliga ersättningar framöver. Jag är inte helt säker på att det är rätt väg att gå, men om man skulle besluta om ytterligare stöd måste man väl ändå utvärdera hur det tidigare fallit ut? Man måste väl förvissa sig om att detta verkligen är det bästa sättet att stärka kommunerna i deras integrationsarbete? Därför har jag ställt frågan till ministern om hur man avser att utvärdera effekterna av det här stödet. Detta gäller kanske främst två aspekter: dels att utvärdera hur kommunerna har använt pengarna för att förstärka integrationen, dels att utvärdera om man har fördelat pengarna mellan kommunerna på ett rättvist sätt.

När det gäller den första delen, hur man har använt pengarna, är det naturligtvis som ministern säger – vi måste ha väldigt stor tilltro till kommunerna. Men vi måste som sagt också ha respekt för skattebetalarnas pengar, och det där är naturligtvis en balansgång. När Svenska Dagbladet frågade kommunerna vad de använde pengarna till kom från vissa kommuner svar som att de gick till skridskoanläggningar eller att man inte riktigt visste vad man skulle ha dem till och därför satte in dem på ett reservkonto för oförutsedda händelser. Det får en kanske ändå att börja fundera på om pengarna verkligen används på ett optimalt sätt. Ministern kallar det för stor frihet, och det kan man verkligen hålla med om, men borde vi inte ha någon form av styrning? Utvärdering och kvalitetssäkring är viktiga frågor. Jag säger inte att det är lätt att hitta en bra modell, men man måste väl ändå försöka? Jag hoppas att regeringen har den ambitionen.

Jag vill fråga regeringen hur man ser på kommunernas ekonomi i den här delen framöver. Håller ministern med det nämnda socialdemokratiska kommunalrådet om att det krävs årliga ersättningar till kommunerna?

Anf. 24 MATS GREEN (M):

Herr talman! Jag tänkte kanske inte främst uppehålla mig vid det stöd som redan har betalats ut till kommuner och landsting mot bakgrund av det stora flyktingmottagandet, även om jag i likhet med Maria Malmer Stenergard kan konstatera att det sätt varpå man hanterat detta miljardstöd är ett tydligt exempel på den brist på långsiktighet och planering som, om man ska vara ärlig, kanske i alltför hög grad varit utmärkande för den hittills förda regeringspolitiken och som även socialdemokratiska kommunalråd runt om i landet har uttryckt sin frustration över.

Men låt oss se framåt, herr talman! Jag tänkte kort uppehålla mig vid vikten av att vi i framtiden, det vill säga så länge den nuvarande regeringen består, i synnerhet mot bakgrund av Maria Malmer Stenergards fråga om utvärdering, dels på ett uthålligt sätt stöder de kommuner som tar ett stort

ansvar i flyktingmottagandet, dels premierar de kommuner som aktivt arbetar med att bekämpa bidragsberoende och har tydliga krav och en tydlig arbetslinje i sin försörjningsstödspolitik.

Herr talman! Som representant för Jönköpings län, där samtliga kommuner tar ett stort ansvar i flyktingutmaningen, där man har en tydlig arbetslinje i försörjningsstödet och där det egna ansvaret för att förbättra sin situation framhålls väldigt ofta, måste jag rikta kritik mot ett system som i alltför hög utsträckning premierar misskötta – om jag får uttrycka mig så – socialdemokratiska kommuner som Malmö och Göteborg.

Jag förnekar inte på något sätt de här kommunernas utmaningar, herr talman, men i den fördelningsmodell som har tillämpats vad gäller det särskilda kommunstödet har väldigt stor vikt lagts vid de förväntade kostnaderna för kommunerna på kort sikt. Samtidigt är det, som Maria Malmer Stenergard också konstaterar, herr talman, så att det på lite längre sikt kan vara andra kommuner än de som flyktingarna först kommer till som drabbas av större och mer långvariga kostnadsökningar, exempelvis i form av ökat försörjningsstöd.

Herr talman! Återigen: Inför vårt framtida stöd till kommunerna måste vi etablera principer som utgår från att vi tydligt premierar de kommuner som framgångsrikt och målmedvetet arbetar med tydliga krav och en tydlig arbetslinje i försörjningsstödet, med korta och effektiva planprocesser i sitt bostadsbyggande och med en tydlig inriktning vad gäller integration och fokus på det egna ansvaret. Det är så, herr talman, och endast så som vi får ett samhälle som håller ihop.

Anf. 25 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Jag vill först tacka Maria Malmer Stenergard och Mats Green för interpellationen och debatten. Detta är en viktig fråga som inte diskuteras så ofta i Sveriges riksdag men som är väldigt central för hur vi ska bygga en välfärd som håller högre kvalitet och som klarar av de utmaningar som vi har i vårt samhälle.

Just nu genomför vi en kommundialog runt om i landet. Snart har jag träffat samtliga kommuner i landet. En av de frågor som jag och regeringen ställer till kommunala företrädare är: Fungerar detta? Fungerar strukturen för den kommunala sektorn? Vilka förändringar behöver vi genomföra för att kommunerna ska få så goda förutsättningar som möjligt?

Regeringens och min ingång i detta är att vi måste visa större tillit till kommunsektorn än vad vi har gjort under de senaste åren. Målet för utvecklingen av styrningen i offentlig sektor är för regeringen att låta proffsen vara proffs. Det är ett budskap som har välkomnats av de flesta aktörer som finns på det offentliga området.

Det förpliktar också gentemot kommunsektorn. Det innebär att vi måste våga lita på den förvaltningsmodell vi har i Sverige där kommunerna står för genomförandet av välfärdspolitiken. Riksdagen, regeringen och myndigheterna beslutar om lagar och föreskrifter och bidrar också med delar av finansieringen. Men själva genomförandet hanteras av kommunerna enligt bestämmelsen om den kommunala självstyrelsen och en decentraliserad välfärdsmodell.

Den modellen bör försvaras. Den har tjänat oss väl, och den har stärkt legitimiteten för de offentliga åtagandena. Det har inneburit att välfärdsverksamheten har kunnat anpassas till de lokala behov som finns i varje

kommun och region. En utveckling där staten i allt större utsträckning detaljreglerar kommunala verksamheter kommer inte att leda till större effektivitet.

Vi har en befogad kritik just nu i kommunsektorn mot de riktade statsbidragen och detaljregleringen i de riktade statsbidragen. Många av de statsbidragen är dessutom förenade med stora administrativa krav, vilket innebär att kommunerna måste ansöka eller i efterhand redovisa på en detaljerad nivå. Det får effekten att en del kommuner avstår från att söka en del riktade statsbidrag. Det gynnar de kommuner som har goda förutsättningar att jobba med sin administrativa verksamhet och har större volym och missgynnar de mindre kommunerna.

Den modell som vi använder oss av här, och dessutom i överenskommelse med de borgerliga partierna, är en modell som vi borde använda oss av i fler sammanhang. Där vågar vi lita på kommunsektorn och vågar också decentralisera själva beslutsmakten över hur resurserna ska investeras och användas i den kommunala verksamheten.

Självklart måste det balanseras mot en ordentlig utvärdering av den kommunala ekonomin. Vi jobbar just nu med att ta fram en modell för utvärdering av enskilda kommuners ekonomiska utveckling för att kunna ha en klar bild av detta på Finansdepartementet. Men alla modeller där vi ökar detaljregleringen från statlig sida är jag skeptisk till, och regeringen är skeptisk till detta. Vi har precis gett i uppdrag till Statskontoret att utvärdera och analysera några av frågorna. Jag kan återkomma till vad vi har tänkt oss där.

Anf. 26 MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr talman! Tack, ministern. Jag är glad att ministern tycker att det är en viktig fråga och att han tar diskussionen på allvar. Jag är också glad att han framhåller regeringens arbete med utvärdering. Precis som ministern säger är det viktigt att vi inte detaljreglerar kommunernas arbete för mycket. Samtidigt har vi balansgången med att det gäller att använda skattebetalarnas pengar på rätt sätt.

Det som kanske är den största frågan här är hur fördelningen har skett. Beräkningen bakom fördelningen har jag och ministern diskuterat ingående tidigare. Regeringen kom inför riksdagens beslut med en preliminär fördelning av stödet. När den faktiska fördelningen sedan har gjorts kan man konstatera att vissa kommuner har fått precis så mycket som var sagt men att andra kommuner har fått andra belopp.

Som exempel kan nämnas att Kristianstad, Hässleholm och Bromölla i min egen närhet fick ca 200 000 kronor mindre än vad som var sagt i den preliminära fördelningen. Det kan i sammanhanget framstå som lite, men för Bromöllas del handlar det om 20 procent mindre. Ministern har i sitt svar angett att skillnaderna beror på att beräkningen har skett under tidspress. Det har jag naturligtvis viss förståelse för. Men även detta visar behovet av utvärdering inför framtiden om vi hamnar i en liknande situation igen.

Det kanske finns sätt att stärka processerna och möjlighet att se över regeringens information. Utvärderingen är också viktig. Det gäller inte minst hur vi valt att fördela pengarna mellan kommunerna. Vi är överens om principerna. Jag säger inte att det är lätt. Men en granskning är viktig åtminstone för att försöka göra rätt i framtiden.

Var fördelningen rimlig? Kan det kanske vara så, som Mats Green var inne på, att det finns kommuner som tar ett tungt långsiktigt ansvar men som kanske inte har ett första mottagande i kommunen? Då kanske det snarare är de som skulle behöva få förstärkning. Det är viktigt att vi besvarar de frågorna. Hur avser regeringen att rent konkret följa upp besluten?

Anf. 27 MATS GREEN (M):

Herr talman! Jag vill göra några reflektioner om de medskick jag gjorde till ministern och några kommentarer. Också jag har respekt för den tidspress som fanns när det gällde formuleringen av stödet mot bakgrund av de migrationspolitiska överenskommelserna. Men det hade kanske kunnat hanteras om man kommit lite mer förberedd från regeringens sida till just de överläggningarna och dessutom kanske i högre utsträckning haft en egen agenda i stället för att bara vara reaktiv hela tiden.

Det är naturligtvis viktigt att man litar på våra kommuner. Jag har suttit som kommunalråd och kommunstyrelseordförande i Jönköpings kommun under tio år. Jag känner också till den frustration som man som kommunalråd ofta kände när regeringar oavsett politisk färg kom med väldigt mycket pekpinningar om hur man ska använda enskilda statsbidrag.

Med det sagt är det ändå viktigt att man har ett övergripande finansiellt system när det handlar om att stödja kommunerna långsiktigt i den andra vågen av flyktingutmaningen. Man ska ha principer som premierar de kommuner som arbetar långsiktigt med sin egen verksamhet, har en tydlig arbetslinje i försörjningsstödet och arbetar aktivt med att ha effektiva byggprocesser.

Jag arbetar vanligtvis mycket med bostadspolitik. Bostadsutmaningen är kanske den enskilt största samhällsutmaningen som Sverige har att hantera i dag. Återigen vill jag efterlysa bättre planeringsförutsättningar för kommunerna men också en långsiktig och hållbar strategi byggd på sunda principer från regeringen. Det handlar om hur vi även fortsättningsvis ska kunna stödja samtliga Sveriges kommuner som tar ett stort ansvar för flyktingmottagningen. Det är återigen mina medskick.

Anf. 28 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Precis som jag beskrev tidigare är kriterierna för fördelning av det tillfälliga stödet överenskomna med de borgerliga partierna. Skillnaden i belopp mellan den preliminära och slutliga fördelningen är mindre och har uppkommit efter att fördelningen har kvalitetssäkrats. Det är naturligt att man har en sådan process när man måste fatta den här typen av beslut i en sådan akut situation som vi hade under hösten. Det är viktigt att poängtera att vi inte ska tillbaka till en sådan situation.

Regeringens politik på migrationsområdet handlar om att skapa förutsebarhet, i den mån vi kan skapa förutsebarhet i migrationspolitiken. Då måste vi också säkerställa att Europeiska unionen tar större ansvar. Vi ska inte tillbaka till det läge som vi hade under hösten 2015. Vi ska garantera alla människor som söker skydd i Sverige ett värdigt mottagande.

Vi kunde erbjuda alla ett värdigt mottagande under hösten. Men det var en mycket stor utmaning inte minst för kommunsektorn. Jag är övertygad om att utan civilsamhällets insatser hade det varit ännu svårare att hantera den situationen och erbjuda de asylsökande ett godtagbart mottagande.

Då blev situationen akut, och det fanns en tidspress. Det medförde att man efter kvalitetssäkringen av fördelningsmekanismen, som dessutom var överenskommen med de borgerliga partierna, gjorde en del justeringar.

Man kan konstatera att för flertalet kommuner var förändringarna små. De måste sättas i relation till stödets totala storlek. När det gäller de kommuner som Maria Malmer Stenergard nämner i interpellationen blev det beslutade stödet för Kristianstads kommun 0,3 procent lägre jämfört med den preliminära beräkningen. För Bromölla blev det 1,7 procent lägre och för Hässleholm 0,2 procent lägre.

De justeringar som gjordes med anledning av kvalitetssäkringen av underlag avsåg att åstadkomma en enhetlig redovisning av antalet ensamkommande barn. I statistiken kan ibland även personer som är 18 år eller äldre ingå i antalet ensamkommande barn. Eftersom ensamkommande barn gavs störst tyngd i beräkningen kunde även mycket små förändringar av antalet barn medföra en förhållandevis stor förändring av beloppet för vissa kommuner. För flertalet kommuner, 89 procent eller 258 kommuner, låg dock förändringen inom intervallet ± 2 procent.

Den kommun som fick störst ökning vid en jämförelse mellan det preliminära och det beslutade stödet var Gnesta. Det handlade om 8,9 procent, vilket motsvarade 989 000 kronor. Den kommun som fick minst minskning var Arjeplog med 8 procent, motsvarade 299 000 kronor.

Utifrån den situation vi hade under hösten måste man ändå göra bedömningen att regeringen gjorde vad som krävdes. Oppositionen bidrog också i denna process. Fördelningsmekanismen, som vi diskuterar i dag, var resultatet av förhandlingar och en lösning som vi kom överens om, helt enkelt, mellan regeringen och oppositionen.

Värt att nämna är också att finansutskottet vid behandlingen av propositionen hade möjlighet att begära kompletterande information från regeringen i frågan, men utskottet gjorde bedömningen att det inte behövdes ytterligare information. Man ansåg att den lämnade informationen från regeringens sida var tillräcklig.

Anf. 29 MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr talman! Sverige hamnade under hösten i en exceptionell situation. Kommunerna tvingades att trola med knäna. Socialtjänst, skola och övriga delar av kommunerna har tagit ett enormt ansvar och visat på stor handlingskraft.

Regeringen säger här genom civilministern att vi inte ska tillbaka till denna situation, och det hoppas jag verkligen att vi inte ska. Samtidigt ser vi en situation där det är historiskt många som har tagit sig över Medelhavet i dag. Vi måste på något sätt ändå hantera detta, och jag tycker att det är viktigt att vi inför framtiden utvärderar situationen ordentligt.

Kommunerna behövde en ekonomisk förstärkning, och de fick det. Det handlar om 10 miljarder kronor. Vi får inte glömma bort vilken enorm summa detta är, och det är skattebetalarnas pengar. Vi har ett stort ansvar för att se till att de används så effektivt som möjligt. Därför måste vi utvärdera. Om vi gjorde fel ska vi inte göra samma fel igen. Gick pengarna till rätt kommuner? Räknade man rätt? Användes de rätt? Borde man ha haft en tydligare styrning?

Vi bär alla ansvar för det beslut som fattades, men jag tycker att det är regeringens skyldighet att ta reda på svaret på de här frågorna. Det är regeringens skyldighet att genomföra en ordentlig utvärdering, och det hoppas jag att man också gör.

Jag tackar för debatten och passar på att önska trevlig helg.

Anf. 30 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Jag håller verkligen med Maria Malmer Stenergård om att det är regeringens ansvar att utvärdera detta. Det gäller kommunsektorns ekonomi och en utvärdering också av regeringens och statens styrning av kommunerna. Vi har satt igång detta arbete ordentligt nu; Statskontoret har fått ett omfattande uppdrag att analysera effekten av den statliga styrningen. Vi har också aviserat att vi kommer att jobba med de riktade statsbidragen för att minska den administrativa börda som hänger ihop med dessa. Vi för en dialog med kommunsektorn om styrningsfrågorna för att helt enkelt säkerställa att vi har en effektiv styrning som hittar rätt balanspunkt mellan behovet av kontroll och handlingsutrymme.

När det gäller effekterna av de tillfälliga bidragen till kommunerna kommer vi att analysera läget i den kommunala ekonomin inför budgetpropositionen. Vi jobbar parallellt med detta med att bygga upp en mekanism på Finansdepartementet där vi analyserar den kommunala ekonomin på kommunnivå för att också kunna göra mer långsiktiga analyser och identifiera de kommuner som har stora utmaningar på lång sikt vad gäller ekonomin.

Det här är viktiga frågor. Jag skulle vilja säga att vi nog har behov av att intensifiera diskussionen också i Sveriges riksdag och i större utsträckning titta på effekterna av de beslut som vi fattar i både regeringen och riksdagen för kommunsektorn. Det är ju i slutändan där verksamheterna genomförs, och kommunerna måste få så goda förutsättningar som möjligt.

Stort tack för debatten och trevlig helg!

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 8 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 3 mars

2015/16:454 Samarbetet med AWEPA

av *Kerstin Lundgren* (C)

till statsrådet *Isabella Lövin* (MP)

2015/16:455 En ny myndighet för jakt och viltförvaltning

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet *Sven-Erik Bucht* (S)

2015/16:456 Kommunala wifi-nät

av *Erik Ottoson* (M)

till statsrådet *Mehmet Kaplan* (MP)

Prot. 2015/16:75

4 mars

Svar på

interpellationer

Prot. 2015/16:75
4 mars

2015/16:457 Vinstuttag ur allmännyttan
av *Nooshi Dadgostar* (V)
till statsrådet Mehmet Kaplan (MP)

2015/16:458 Hälsoundersökningar av asylsökande
av *Karin Rågsjö* (V)
till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2015/16:459 Lastbilar som väger 90 ton
av *Erik Ottoson* (M)
till statsrådet Anna Johansson (S)

2015/16:460 Öppna data
av *Erik Ottoson* (M)
till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2015/16:461 Bedömningar av kostnadstrycket i offentlig sektor
av *Niklas Wykman* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:462 Hbtq-personer och våld i nära relationer
av *Robert Hannah* (L)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2015/16:463 Infrastrukturplanering mot klimatmål
av *Emma Wallrup* (V)
till statsrådet Anna Johansson (S)

§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 3 mars

2015/16:896 Ökning av tuberkulos i Sverige
av *Cecilia Widegren* (M)
till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2015/16:897 Erkännande av seyfo
av *Robert Hannah* (L)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:898 Den svenska militära alliansfriheten
av *Erik Ottoson* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2015/16:899 Införda gränskontroller och det nordiska samarbetet
av *Erik Ottoson* (M)
till statsrådet Kristina Persson (S)

2015/16:900 Autonoma fordon
av *Erik Ottoson* (M)
till statsrådet Anna Johansson (S)

2015/16:901 Kompletterande utbildningar
av *Betty Malmberg* (M)
till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)

2015/16:902 Ett hållbart asylmottagande

av *Gunilla Nordgren* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:903 Elektronisk fotboja vid kontaktförbud

av *Pia Hallström* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:904 Bibehållande av gränskontroller

av *Anders Hansson* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2015/16:905 Ett nationellt antidopningsinstitut

av *Saila Quicklund* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2015/16:906 Dalabanans framtid

av *Solveig Zander* (C)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2015/16:907 Flytt av myndigheter till Skaraborg

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2015/16:908 Bristen på utbildade musklärare i kulturskolorna

av *Angelika Bengtsson* (SD)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2015/16:909 Snuset och livsmedelslagen

av *Jonas Jacobsson Gjörtlér* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2015/16:910 Flytt av myndigheter till Skåne

av *Boriana Åberg* (M)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2015/16:911 Insamlingsansvar för förpackningsavfall och returpapper från hushållen

av *Gunilla Nordgren* (M)

till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2015/16:912 Snus som livsmedel

av *Åsa Coenraads* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2015/16:913 Torka och hunger i Somaliland

av *Hans Linde* (V)

till statsrådet Isabella Lövin (MP)

2015/16:914 Internationell medling

av *Agneta Gille* (S)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:915 Hemtjänstavgiften och kvaliteten i äldreomsorgen

av *Cecilia Widegren* (M)

till statsrådet Åsa Regnér (S)

2015/16:916 Differentiering av tillsynsavgifter för gruvor

av *Gunilla Nordgren* (M)

till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

Prot. 2015/16:75
4 mars

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 10.35.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

ANNA ASPEGREN

/Olof Pilo

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Anmälan om återtagande av plats i riksdagen	1
§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
§ 4 Svar på interpellation 2015/16:418 om villkoren för det ekonomiska biståndet till Palestina	2
Anf. 1 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	2
Anf. 2 MIKAEL OSCARSSON (KD).....	3
Anf. 3 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	4
Anf. 4 MIKAEL OSCARSSON (KD).....	4
Anf. 5 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	5
Anf. 6 MIKAEL OSCARSSON (KD).....	6
Anf. 7 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	7
§ 5 Svar på interpellation 2015/16:413 om tillgång till bredband i hela landet	7
Anf. 8 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	7
Anf. 9 GÖRAN LINDELL (C).....	8
Anf. 10 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	9
Anf. 11 GÖRAN LINDELL (C).....	10
Anf. 12 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	11
Anf. 13 GÖRAN LINDELL (C).....	12
Anf. 14 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	13
§ 6 Svar på interpellation 2015/16:417 om utredning om finansieringen av public service.....	13
Anf. 15 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	13
Anf. 16 BENGT ELIASSON (L)	14
Anf. 17 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	15
Anf. 18 BENGT ELIASSON (L)	16
Anf. 19 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	16
Anf. 20 BENGT ELIASSON (L)	17
Anf. 21 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	18
§ 7 Svar på interpellation 2015/16:422 om fördelningen av tillfälligt stöd till kommuner och landsting	18
Anf. 22 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	18
Anf. 23 MARIA MALMER STENERGARD (M).....	19
Anf. 24 MATS GREEN (M)	20
Anf. 25 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	21
Anf. 26 MARIA MALMER STENERGARD (M).....	22
Anf. 27 MATS GREEN (M)	23
Anf. 28 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	23
Anf. 29 MARIA MALMER STENERGARD (M).....	24
Anf. 30 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	25
§ 8 Anmälan om interpellationer	25
§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	26

Prot. 2015/16:75	§ 10 Kammaren åtskildes kl. 10.35.	28
4 mars		
